

Handboek NVT

Leeswijzer Taalleesland
Nederlands voor het basisonderwijs
op Aruba (klas 3-klas 6)

Leerjaar 4

Thema 1

Dierenmanieren

Werkboek 1

Woordenboek

er geweest zijn: Als je zegt dat iemand *er geweest is*, dan bedoel je dat hij dood is of dat hij doodgaat.

loeren: *Loeren* is: een tijdje stiekem naar iets kijken.

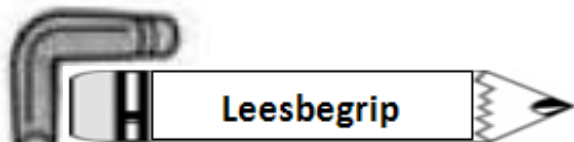
1 Er is steeds maar één zin goed.
Zet een kruisje voor de goede zin.

- 1 Ik loer jou.
 De kat loert naar de muis.
 Loeren doe je met je voeten.

- 2 De jongens zien een konijn. Ze roepen: "We zijn er geweest!"
 De meisjes krijgen een ijsje. Ze roepen: "We zijn er geweest!"
 Het vuur komt steeds dichterbij. "We zijn er geweest!", roept Carlos bang.

2.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 56 op.
Lees de tekst bij nummer 1.

Waar gaat de hele tekst over? Zet een kruisje in het goede hokje.

- a De agent kijkt op een wegenkaart.
- b Sylvia en de agent staan in een bos.
- c De agent pakt een wegenkaart.
- d Sylvia wijst naar een boom.

2.2

Lees regel 2 nog eens. Zet een kruisje in het goede hokje.

1 'Daarnaast' slaat op:

- a de dikke boom
- b een lang touw
- c Sylvia

Lees regel 5 nog eens.

2 'Daar' slaat op:

- a de agent
- b het zandpad
- c de grond

3 'Hier' in regel 6 slaat op:

- a de grond
- b alle wegen
- c de agent

4 'Daarop' in regel 8 slaat op:

- a een wegenkaart
- b zijn jaszak
- c alle wegen

Leesbegrip

- 3.1** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 56 op.
Lees de tekst bij nummer 2.

Waar gaat de hele tekst over? Maak de zin af.

De hele tekst gaat _____

Lees regel 2 nog e.

- 3.2** Lees regel 2 nog eens.

'Daar' slaat op:

- a de kinderboerderij b een vel papier c Jaap

- 3.3** Vul in.

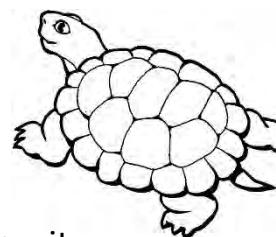
1 _____

2 _____

- 4.1** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 56 op.
Lees het gedicht bij nummer 3 'Een schildzebra'.

Waar gaat de hele tekst over?
Zet een kruisje in het goede hokje.

- a De schildpad is treurig.
b De schildpad wil gezien worden.
c De schildpad schildert zich zwart en wit.
d De schildpad is een zebra.

Leesbegrip

4.2

Wat is het grappige in het gedicht?

4.3

Is de schildpad een mannetje of een vrouwtje? Hoe weet je dat?
Vul maar in.

De schildpad is een _____, omdat
lees regel 2 nog e.

5.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 57 op.
Lees het gedicht bij nummer 4 'Mijn poes en ik'.

Waar gaat de hele tekst over?

- a Mijn poes en ik zijn vrienden.
- b Mijn poes krabt niet.
- c Ik plaag mijn poes niet.
- d de zachte vacht van mijn poes

5.2

In regel 1 staat: **Hier** is mijn poes.
Waar zou dat kunnen zijn?
Schrijf het maar op.

Woordenboek

bedroefd: *Bedroefd* betekent verdrietig. Als er iets ergs is gebeurd, dan ben je verdrietig, of als je je alleen voelt.

heimwee: Als je *heimwee* hebt, verlang je erg naar huis. Je kunt *heimwee* hebben als je op vakantie bent, of als je ergens logeert. Je mist je huis, je bed, je familie.

treurig: *Treurig* betekent verdrietig. *Treurige* dingen zijn zo droevig dat je wel zou kunnen huilen.

1.1

Er is steeds maar één zin goed.

Zet een kruisje voor de goede zin.

- 1 De jongen kijkt bedroefd naar zijn kapotte fiets.
 Ik ben zo bedroefd, dat ik moet lachen.
 Het huis van mijn opa is bedroefd.
- 2 Als je heimwee hebt, wil je een ijsje.
 Als je heimwee hebt, wil je naar huis.
 Als je heimwee hebt, wil je buiten rennen.
- 3 Het meisje is treurig, want ze gaat naar een feestje.
 Het meisje is treurig, want haar poes is doodgegaan.
 Het meisje is treurig, want ze heeft een prijs gewonnen.

Woordenschat**1.2**

Ra, ra ... wat is het?

Lees de vragen en schrijf het goede antwoord op.

- 1 Je bent heel droevig. Je zou wel kunnen huilen. _____

Wat ben je? _____

- 2 Je bent erg verdrietig, want andere kinderen pesten je.

Wat ben je? _____

- 3 Je bent op vakantie maar je vindt het niet leuk. Je wilt naar huis,

want je mist je hond. Wat heb je? _____
_____

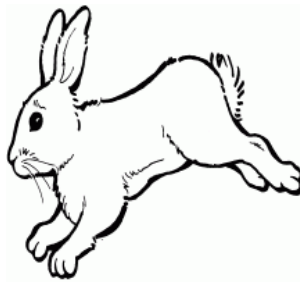

Leesbegrip

2.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 58 op. Lees tekst 1.
 Waar gaat de hele tekst over?
 Zet een kruisje in het goede hokje.

- a Berend heeft een konijn.
- b Het konijn van Berend is weg.
- c Jozef en Berend maken een konijnenhok.
- d Het konijn van Berend is dood.

2.2

Lees regel 2 nog eens. Vul in.

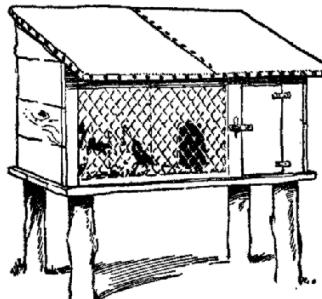
'Daarnaast' slaat op _____ .

2.3

Vul in.

1 _____ .

2 'Daar' in regel 8 slaat op _____ .

Leesbegrip**3.1**

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 60 op. Lees tekst 3.
Waar gaat het hele verhaal over?
Zet een kruisje in het goede hokje.

- a De duif poept op de broek.
- b De duif zit op de waslijn.
- c Monica en Arie zoeken de duif.
- d De duif, die Monica en Arie verzorgd hebben, is weer vrij.

3.2

Lees regel 5 nog eens. Zet een kruisje in het goede hokje.

1 'Daarnaast' slaat op:

- a een grote broek b de waslijn c de duif

Lees regel 6 nog eens.

2 'Daar' slaat op:

- a de broek b de waslijn c de grond

3 'Hier' in regel 9 slaat op:

- a de broek b de schuur c de doos

4 'daarop' in regel 13 slaat op:

- a de broek b mijn hoofd c de waslijn

Woordenschat
Woordenboek

dwarsliggen: Als je *dwarsligt*, wil je niet meewerken. Je werkt anderen juist tegen.

ijverig: Als je *ijverig* bent, doe je echt je best bij je werk. Je werkt hard en met veel aandacht.

koppig: Als je *koppig* bent, wil je niet toegeven dat je ongelijk hebt. Je luistert naar niemand en blijft je eigen zin doen.

vlijtig: Iemand die *vlijtig* is, is ijverig. Hij werkt hard.

1

Vul het goede woord in. Kies uit de woorden in het hok.

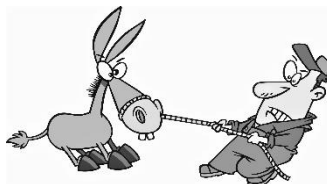
ligt dwars	ijverig	koppig	vlijtig
------------	---------	--------	---------

1 Yusuf doet erg zijn best bij de taallessen. Yusuf is _____ .

2 Sem wil niet meedoen in de groep. Sem _____ .

3 Fatima werkt erg hard op school en thuis. Zij is _____ .

4 Jesse wil niet naar andere kinderen luisteren en alleen zijn eigen dingen doen. Jesse is _____ .

Woordenschat

2

Er is steeds maar één zin goed.
Zet een kruisje voor de goede zin.

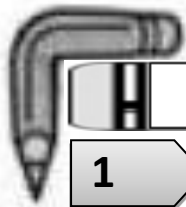
- 1 Julia ligt vlijtig op de bank.
 Het meisje maakt vlijtig haar huiswerk.
 Mijn broer valt vlijtig in het water.
- 2 Die jongen wil niet samenwerken. Hij ligt dwars.
 De meisjes werken heel goed samen. Ze liggen dwars.
 Mijn moeder komt laat thuis van haar werk. Zij ligt dwars.
- 3 Die oude man is zo koppig als een leeuw.
 Mijn oma is zo koppig als een pauw.
 Onze buurman is zo koppig als een ezel.
- 4 Gina is erg lui en doet niets. Zij is ijverig.
 Carlos maakt elke dag na school zijn huiswerk. Hij is ijverig.
 Mijn zus kijkt veel naar de televisie. Zij is ijverig.

3

Kijk naar de plaatjes en lees de zinnen.
Schrijf de goede woorden erbij. Kies uit het woordenboek.

- 1 Lisa leert voor haar proefwerk. 2 Omar wil niet meewerken.

Spelling

1

Luister goed en schrijf het woord in de juiste rij.

-oor

-eer

-eur

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

2.1

_____ ir _____ rd

woorden met **ig**

alstig

oemdig

dretig

lorsdig

drieverdig

Spelling

2.2 woorden met **lijk**

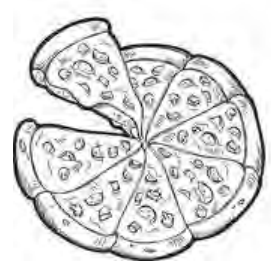
reelijk _____

ellijk _____

hreelijk _____

oeimlijk _____

essimlijk _____

3 Vul in.

twee oren - één _____

drie kleuren - één _____

acht beren - één _____

vier peren - één _____

zes deuren - één _____

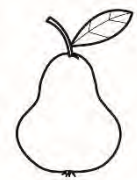
wij horen - ik _____

wij zeuren - ik _____

wij smeren - ik _____

wij leren - ik _____

wij boren - ik _____

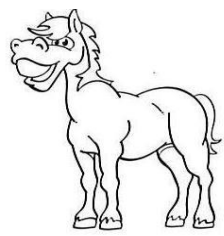

Luisteren & spreken

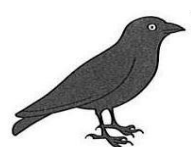
1 Schrijf op welk dier het is.

1	_____	_____
	_____	_____
2	_____	_____
	_____	_____
3	_____	_____
	_____	_____
4	_____	_____
	_____	_____

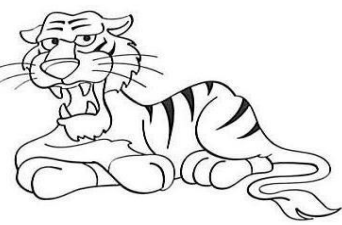
2

1 het paard

de kraai

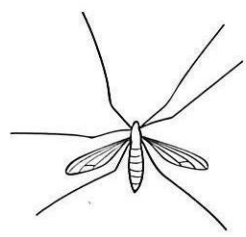

de tijger

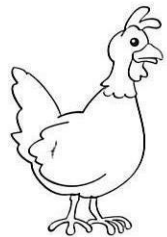

de poes

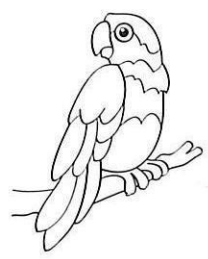
Het goede dier is: _____ .

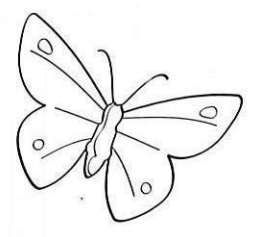
2 de mug

de kip

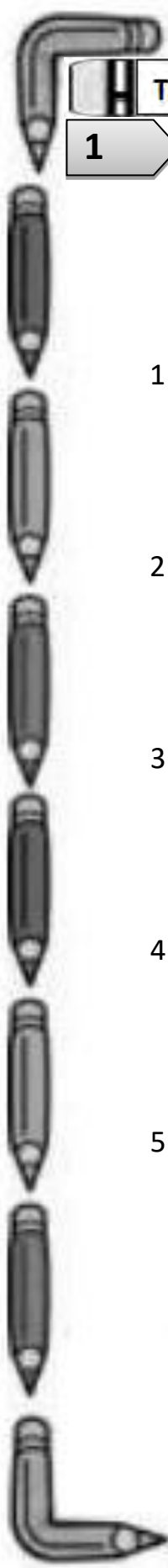

de papegaai

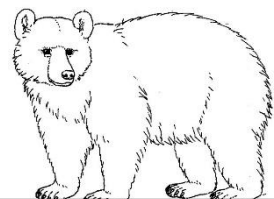
de vlinder

Het goede dier is: _____ .

Taalbeschouwing

1 Hoe kun je de zin anders zeggen?
Kies uit het hok en schrijf maar op.

een vis een beer een haas een muis een mier

1 Miguel loopt heel hard.

Miguel loopt als _____ .

2 Linda zwemt heel goed.

Linda zwemt als _____ .

3 Carlos is erg sterk.

Carlos is zo sterk als _____ .

4 Mark zit heel stil.

Mark zit zo stil als _____ .

5 Laila is ijverig aan het werk.

Laila is zo vlijtig als _____ .

Taalbeschouwing

2 Wat kies jij? Zet daar een rondje om.
De eerste zin is voorgedaan.

- 1 Die jongen is zo bang als een wezel.
(Die jongen durft niets./Die jongen is nergens bang voor.)
- 2 Kevin werkt als een paard.
(Kevin is lui./Kevin doet erg zijn best.)
- 3 Karin werd zo nijdig als een spin.
(Karin werd erg boos./Karin moest erom lachen.)
- 4 Stefan had honger als een wolf.
(Stefan had heel veel zin in eten./Stefan had geen zin in eten.)
- 5 Die jongen is zo ziek als een hond.
(Die jongen voelt zich helemaal niet lekker./Die jongen is kernegezond.)
- 6 We gingen doodmoe naar bed.
Maar de volgende morgen waren we zo fris als een hoentje.
(We hadden niet goed geslapen./We waren goed uitgerust.)

3

Lees.

Ik ken iemand die graag anderen napraat.
 Wat ik leuk vind, vindt hij ook leuk.
 Wat ik lelijk vind, vindt hij ook lelijk.
 Als ik zeg dat het lekker weer is, zegt hij dat ook.

Vul de naam van een dier in.

Iemand die elke keer anderen napraat, noem je een

4

Lees.

Eloy gaat elke week naar judo.
 Hij voelt zich bij de club als een vis in het water.
 Mari is lid geworden van een voetbalclub.
 Zij voelt zich daar als een vis op het droge.

Zet een rondje om de goede naam.

- 1 (Eloy/Mari) vindt het erg leuk bij de club.
- 2 (Eloy/Mari) vindt het helemaal niet leuk bij de club.

 Woordenschat

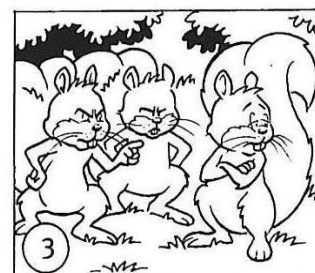
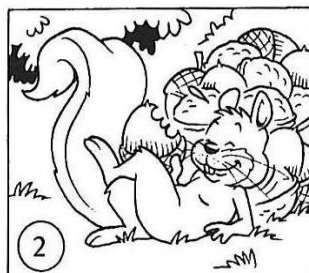
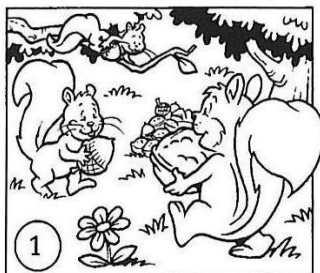
iets achter de hand hebben: iets achter de hand hebben is iets bewaren voor later.

het voedsel: Voedsel is alles wat je kunt eten.

de voorraad aanleggen: De voorraad aanleggen is het verzamelen van spullen. Deze spullen kun je later weer gebruiken. Bijvoorbeeld: Een eekhoorn verzamelt voedsel en bewaart dat.

1.1

Kijk naar de plaatjes en lees het verhaaltje dat erbij hoort.

- 1 De eekhoorns verzamelen eten.
Ze willen het eten bewaren voor later.
Dan hebben ze wat achter de hand.
- 2 De eekhoorns werken allemaal heel hard.
Maar Knabbel werkt niet mee.
Hij is lui en hij snoept van het verzamelde eten.
- 3 De anderen zijn boos op Knabbel.
Ze zeggen dat hij moet helpen.
Maar Knabbel luistert niet.
Hij blijft zijn eigen zin doen.

Woordenschat

1.2

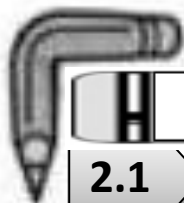

Bij welk plaatje horen de zinnen hieronder?

Zet een rondje om het goede antwoord.

De eerste is voorgedaan.

- 1 De eekhoorns verzamelen **voedsel**. Plaatje ① / 2 / 3
- 2 Knabbel is zo **koppig als een ezel**. Plaatje 1 / 2 / 3
- 3 De eekhoorns **leggen een voorraad aan**. Plaatje 1 / 2 / 3
- 4 Knabbel ligt **dwars**. Plaatje 1 / 2 / 3
- 5 De eekhoorns werken **vlijtig**. Plaatje 1 / 2 / 3

Leesbegrip

- 2.1** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 61 op.
Lees tekst 2 en bekijk het plaatje.
Waar gaat de hele tekst over?

Zet een kruisje in het goede hokje.

- a mieren
b soorten mieren
c de koningin

- 2.2** Waar gaat regel 1 tot en met 3 over?

- a wat mieren eten
b mieren zijn overal
c mieren in huis

- 2.3** Waar gaat regel 4 tot en met 9 over?

- a wat mieren eten
b nesten van mieren
c Mieren delen hun voedsel.

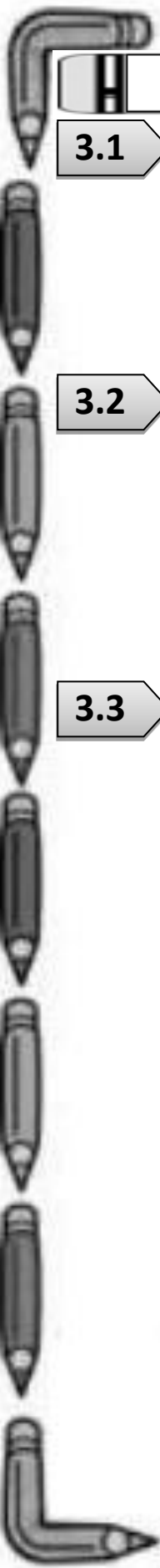
- 2.4** Waar gaat regel 10 tot en met 12 over?
Zet een rondje om het goede antwoord.

zoetigheid/voedselvoorraad aanleggen/de koningin

- 2.5** Waar gaat regel 13 tot en met 17 over?
Zet een rondje om het goede antwoord.

insecten/de koningin/wat mieren

Leesbegrip**3.1**

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 62 op.
Lees tekst 2 en bekijk het plaatje.

Hoeveel alinea's heeft deze tekst?

Schrijf het in het hokje.

3.2

Waarover gaat alinea 1?

- a Libellen vliegen boven water.
- b Een libel legt eieren in het water.
- c Libellen zitten vaak op een takje.
- d Een libel duikt naar beneden.

3.3

Waarover gaat alinea 2?

- a Larfjes scheuren uit hun huid.
- b Larfjes eten kleine waterdiertjes.
- c Een larfje vervelt wel tien keer.
- d De larfjes van een libel.

Leesbegrip

3.4

Lees de zinnnetjes.

In welke alinea van tekst 2 horen ze thuis?

Schrijf het erachter.

Kies uit: alinea 1 - alinea 2.

- 1 Een libel legt haar eitjes in stilstaand water.
- 2 Na elke vervelling is het larfje wat groter.
- 3 Een libel zoekt een goed plekje voor haar eitjes.
- 4 De larfjes kunnen niet meteen vliegen.

4.1

Lees de volgende alinea.

Deze gaat ook over libellen.

Libellen hebben een grote kop en heel grote ogen.

Het borststuk van hun lichaam is bijna vierkant.

En het achterlijf is lang en rond.

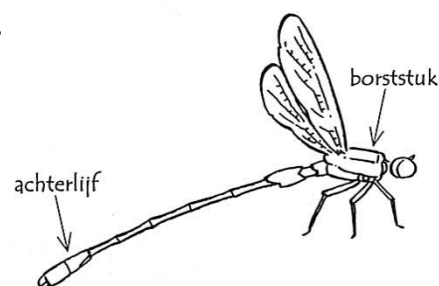
Aan het borststuk zitten drie paar poten.

De vleugels van libellen zijn doorzichtig.

4.2

Waar gaat deze alinea over?

- a Hoe libellen vliegen.
- b Hoe libellen eruitzien.
- c Hoeveel poten libellen hebben.

 Woordenschat

Woordenboek

kwispelen: Honden en lammetjes *kwispelen*. Hun staart gaat dan heel snel heen en weer. Meestal omdat ze blij zijn.

wapperen: *Wapperen* is heen en weer bewegen in de wind. Een vlag *wappert*.

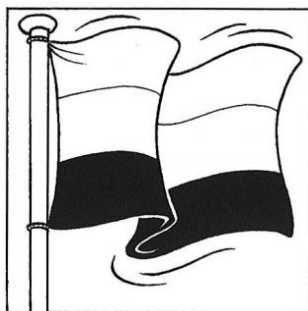
zwiepen: Als je aan een tak trekt en hem weer los laat, *zwiept* hij. De tak veert dan snel terug, alsof er elastiek aan zit.

1.1

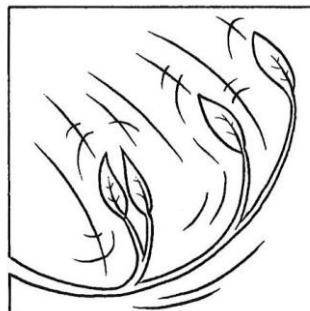
Onder elk plaatje staan drie zinnen.

Er is er maar één goed.

Zet een kruisje voor de goede zin.

- De vlag wappert.
 De vlag kwispelt.
 De vlag zwiept.

- De tak kwispelt.
 De tak zwiept.
 De tak wappert.

- De hond zwiept met zijn staart.

- De hond wappert met zijn staart.
 De hond kwispelt met zijn staart.

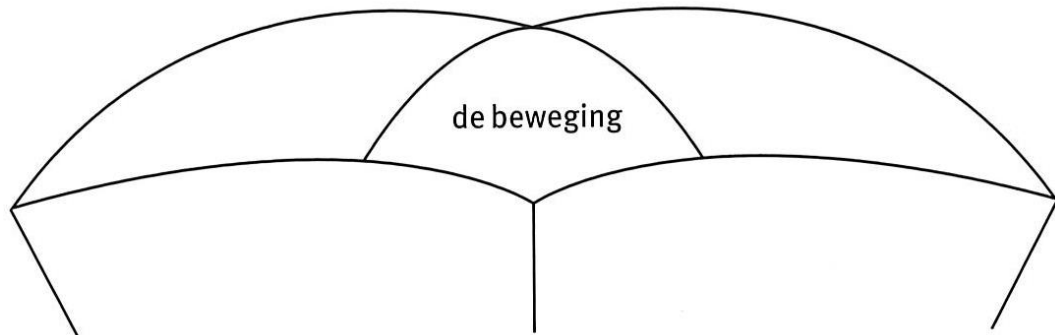
1.2

Kwispelen, zwiepen en wapperen zijn alle drie een beweging. Kijk nog eens naar je antwoorden bij opdracht 1.1. Vul dan het goede woord in.

- 1 Welke beweging hoort bij de hond? _____
- 2 Welke beweging hoort bij de vlag? _____
- 3 Welke beweging hoort bij de tak? _____

1.3

Vul de woordparachute in.

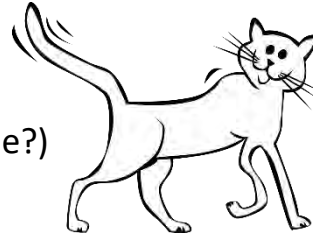
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Taalbeschouwing**2.1**

In de volgende zinnen staat **hoe** het gebeurt.
Kleur dat woord of die woorden.

- 1 Tes vraagt het geschrokken. (hoe?)
- 2 Mauw doet opeens heel gek. (hoe?)
- 3 Ze zwiept keihard met haar staart. (hoe?)
- 4 Ze doet net als een hond. (hoe?)
- 5 Tim zegt het zenuwachtig. (hoe?)
- 6 Tes loopt vlug mee naar de woonkamer. (hoe?)
- 7 Tes let goed op. (hoe?)
- 8 Tim fluit hoog en hard. (hoe?)
- 9 Mauw schudt woest met haar kop. (hoe?)

2.2

In de volgende zinnen staat **waarmee** het gebeurt.
Kleur dat woord of die woorden.

- 1 De hond kwispelt met zijn staart. (waarmee?)
- 2 Mauw schudt opeens woest met haar kop. (waarmee?)
- 3 Ze zwiept met haar staart heen en weer. (waarmee?)
- 4 Tes schudt verbaasd met haar hoofd. (waarmee?)
- 5 Fluit Tim met een fluit? (waarmee?)
- 6 Of fluit hij met zijn mond? (waarmee?)

3.1

Je gaat dieren verzorgen.
Daar heb je spullen bij nodig. Kijk naar de woorden.

schepnet bezem borstel spons stofzuiger

Vertel **waarmee** je het doet.

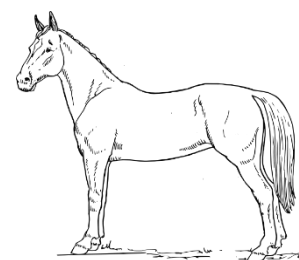

- 1 _____
- 2 _____
- 3 De stal van het paard wordt geveegd met een _____
- 4 De vissen worden gevangen met een _____
- 5 De hondenmand wordt gezogen met een _____ .

3.2

Vertel **hoe** je de dieren verzorgt.
Kies steeds een ander woord.

lekker voorzichtig flink netjes

- 1 Mauw wordt _____ gekamd.
- 2 Het paard wordt _____ geborsteld.
- 3 Het drinkbakje wordt _____ schoongemaakt.
- 4 De vissen worden _____ gevangen.

Spelling

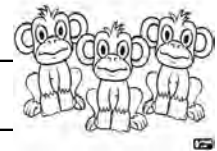
1

Lees.

Hoor je een medeklinker of een tweetekenklank aan het eind van de klankgroep, dan schrijf je het woord zoals je het hoort. bijvoorbeeld: uilen en struiken

Hoor je een lange klank aan het eind van een klankgroep, dan schrijf je alleen maar één klinker. bijvoorbeeld: apen en jager

Hoor je een korte klank aan het eind van een klankgroep, dan schrijf je twee medeklinkers. bijvoorbeeld: kikker en bakker

2

Lees de woorden, hoor je een korte of een lange klank? Schrijf de woorden in de juiste kolom.

katten potten heten maken slakken dromen

lange klank

korte klank

Spelling

3 Vul in: lange klank of korte klank.

1 Vader was bezig met het *schoonm* _____ *ken* van de keuken.

2 Hij wil mijn fiets *afp* _____ *kken*.

3 Moeder was bezig in de *slaapk* _____ *mer*.

4 Een *t* _____ *mmerman* kan meer dan alleen maar timmeren.

5 Ik ga voor oma een mooie *t* _____ *kening* maken.

6 Tijdens het *voetb* _____ *llen* begon het heel hard te regenen.

7 Ik heb *h* _____ *lemaal* geen zin om al naar bed te gaan.

4 Bedenk een zin met de volgende woorden.

lopen

kleuren

eerlijk

slordig

voor

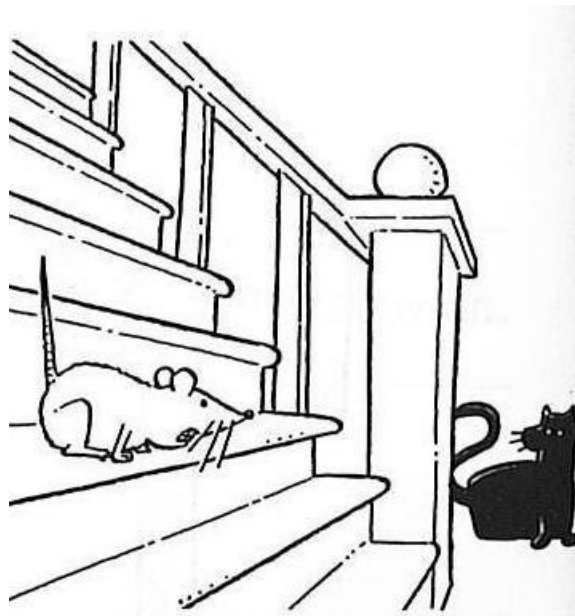
Stellen

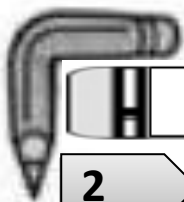
1

Lees.

Bang voor niks

Er woonde eens een muisje
op de zolder van een huisje.
Eens midden in de nacht
liep het muisje zacht
naar de trap met dertien treden.
Zij wilde naar beneden.
Maar halverwege werd ze bang:
daar beneden in de gang
was een dikke, zwarte kat
die op haar te loeren zat.
Ze dacht: nu ben ik er geweest.
Maar het was een speelgoedbeest.

Stellen

2

Maak rijmpjes van twee regels over dieren.
Het eerste staat er al.

- 1 Een hond kwam uit zijn hok met in zijn bek een stok.
- 2 Een beer liep in het bos

- 3 Een poes

- 4 Een paard

- 5 Een shoco

- 6 Een leguaan

Stellen

1

Bekijk de plaatjes.

Het verhaal gaat over een hond die zijn baas zoekt.
Schrijf dit verhaal hieronder op. Bedenk zelf een titel.

Woordenschat

WOORDENBOEK

de klauw: Een *klauw* is een poot van een dier met nagels eraan.

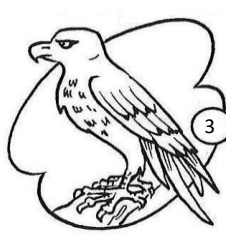
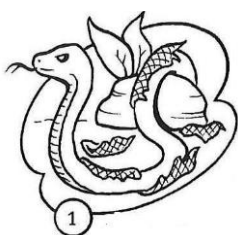
de prooi: Een *prooi* is een dier dat door een roofdier wordt gevangen. Dat roofdier wil zijn *prooi* opeten. Een leeuw eet een hert op.

het roofdier: Een *roofdier* is een dier dat andere dieren doodmaakt en opeet. Leeuwen, tijgers en vossen zijn *roofdieren*.

de schutkleur: Een *schutkleur* is een kleur die niet opvalt in de omgeving. Veel dieren hebben een *schutkleur*. Daardoor zijn ze moeilijk te zien, bijvoorbeeld een leguaan.

1

De leerlingen en juf Madeleine zijn een dagje naar de dierentuin. Hieronder zie je welke dieren ze zien.

De dierenverzorger vertelt de kinderen iets over elk dier.

Lees wat de dierenverzorger vertelt.

Welk plaatje hoort erbij?

Schrijf het nummer van het plaatje achter de zin.

- 1 Een roofvogel heeft scherpe klauwen. Daarmee grijpt hij zijn prooi, bijvoorbeeld een muis of een klein vogeltje.
- 2 De leeuw is een roofdier. Hij eet alleen vlees van andere dieren.
- 3 De pad heeft een schutkleur. Hij heeft dezelfde kleur als de bladeren. Daardoor zie je hem bijna niet.
- 4 De slang is ook een roofdier. Hij is aan het vervellen. Hij krijgt een nieuw vel. Zijn oude vel verliest hij.

Leesbegrip

2.1 Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 66. Lees de tekst 'Kangoeroes'.

Deze tekst heeft drie alinea's. Maar er staan geen witregels. Waar gaan de drie alinea's over? Zet steeds een kruisje in het goede hokje.

De eerste alinea gaat over:

- a kangoeroes en honden.
- b Kangoeroes beschermen zich tegen warmte en droogte.
- c Australië.

De tweede alinea gaat over:

- a hoe koeien eten.
- b waar kangoeroes eten.
- c Kangoeroes zijn herkauwers.

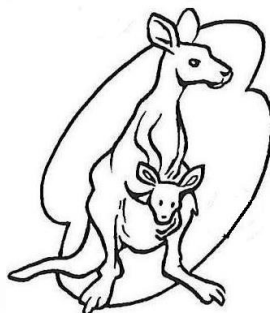

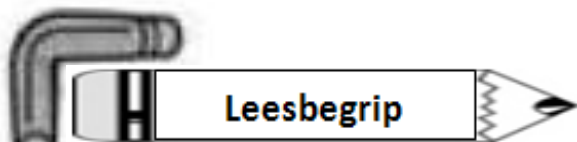
De derde alinea gaat over:

- a de achterpoten.
- b hoe kangoeroes zich bewegen.
- c de staart.

2.2 Waar had de schrijver een regel moeten overslaan? Vul in.

Na regel en regel

3

Lees de zinnnetjes.

Als ze in de tekst hadden gestaan, bij welke alinea zouden ze dan horen? Schrijf het in de hokjes.

1 Een hert is ook een herkauwer.	Alinea	☐
2 In Australië valt weinig regen.	Alinea	☐
3 Het lijkt soms net of de kangoeroe zweeft.	Alinea	☐
4 Hijgen is ook een soort zweten.	Alinea	☐
5 Ook eekhoorns gebruiken hun staart om te sturen.	Alinea	☐

4

Lees de volgende alinea. Het gaat ook over kangoeroes.

De kangoeroe-vrouwtjes hebben een buidel.

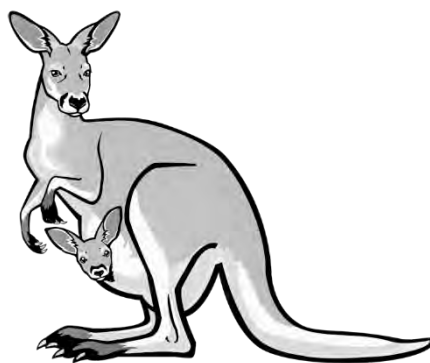
In de buidel zitten vier tepels.

Maar twee daarvan geven er meestal melk.

Jonge kangoeroes worden heel lang in de buidel rondgedragen.

Waar gaat deze alinea over?

- a De buidel van de kangoeroes.
 b De jongen van de kangoeroes.
 c Kangoeroes geven melk.

Leesbegrip
5.1

Lees de tekst 'Struisvogels' op bladzijde 66 van je Taalleesboek.

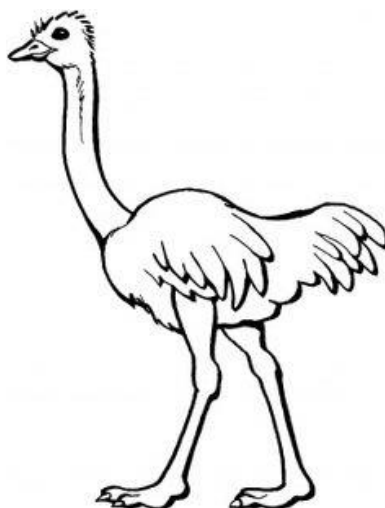
De tekst heeft drie alinea's.

Schrijf op hoe elke alinea zou kunnen heten.

Alinea 1:

Alinea 2:

Alinea 3:

5.2

Deze zinnnetjes passen bij de weettekst over struisvogels.

Bij welke alinea horen ze?

Schrijf het in de hokjes.

1 De jongen breken de schaal met hun snavel open. Alinea

2 Er zijn niet veel dieren die sneller kunnen lopen. Alinea

3 Ook kippen kunnen niet vliegen. Alinea

Woordenschat

Woordenboek

onbeleefd: Als je *onbeleefd* bent, ben je niet beleefd. Je gedraagt je niet netjes tegen anderen.

onfatsoenlijk: Als je *onfatsoenlijk* bent, gedraag je je niet netjes. Het is bijvoorbeeld *onfatsoenlijk* om in je neus te peuteren.

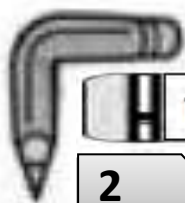
ongehoorzaam: Als je *ongehoorzaam* bent, doe je niet wat iemand je zegt of vraagt om te doen. Dus je doet niet wat aan je gevraagd wordt.

1

Lees de zinnen over Jesse, Sem en Violet.
Zijn ze **onfatsoenlijk**, **onbeleefd** of **ongehoorzaam**?
Zet een rondje om het goede woord.

- 1 Sem zit in de bus. De bus is helemaal vol. Er komt een oude mevrouw aan die graag wil zitten. Maar Sem staat niet op. Sem is **onfatsoenlijk/onbeleefd/ongehoorzaam**.
- 2 Jesse laat een harde boer aan tafel, terwijl iedereen nog zit te eten. Jesse is **onfatsoenlijk/onbeleefd/ongehoorzaam**.
- 3 Juf Madeleine zegt dat Violet haar mond moet houden. Maar Violet kletst gewoon door. Violet is **onfatsoenlijk/onbeleefd/ongehoorzaam**.

Taalbeschouwing

2 Wat betekenen de vetgedrukte woorden?

- 1 Dit is een prachtig boek over wolven.
Ik ga het **herlezen**.

Ik ga het _____ .

- 2 Jeroen wilde een boek over Harry Potter.
Maar in de boekenwinkel was er niet één meer.
De boekhandelaar zei: "Ze gaan het wel **herdrukken**".

_____ .

- 3 In een kattenbak zitten allemaal korrels.
Die zijn soms gemaakt van oud papier.
Oud papier kun je dus heel goed **hergebruiken**.

Oud papier kun je _____ .

3 Lees eerst alle zinnen en maak ze dan af.
Kies uit: **onbeleefd** – **onfatsoenlijk** – **ongehoorzaam**

- 1 Spugen is _____ .
- _____

- 2 Carlos deed niet wat de meneer vroeg. Hij was _____
- _____ .
- _____

- 3 Je zegt niet: "Wat moet je?" Dat is _____ .
- _____

Taalbeschouwing

4 Lees de woorden in het hok.
Hoe zijn ze gemaakt?
Schrijf ze in de goede rij.

schildpad	ongehoorzaam	dierenarts	herdrukken
bontjas	voedselvoorraad	onfatsoenlijk	hertrouwen

woord + woord = lang woord

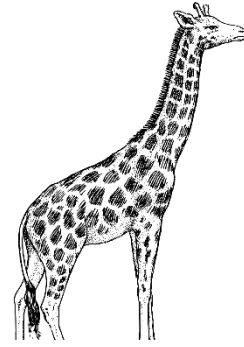
woorddeel + woord = lang

woord

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Taalbeschouwing
5

 Vul de woorden met **-on** en **-her** in.

- 1 De giraf was niet gelukkig.

_____ .

- 2 De plas is maar twee meter diep.

Dat vindt de lange giraf _____ .

- 3 Het is niet duidelijk.

Het is dus _____ .

- 4 Ze wil opnieuw trouwen.

Ze wil _____ .

- 5 Ze bouwen de kapotte hut opnieuw.

Ze _____ de kapotte hut.

- 6 De hut wordt opnieuw geopend met een feest.

De hut wordt _____ .

H Spelling

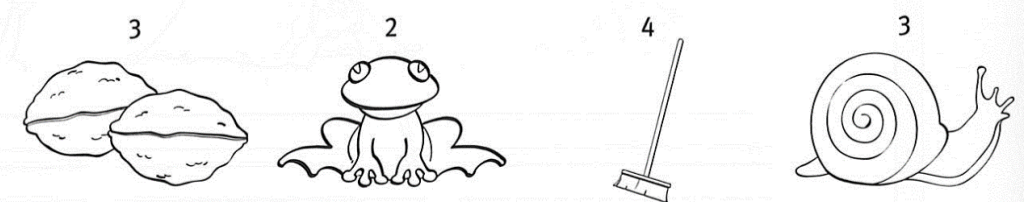
1

Schrijf de woorden onder de plaatjes.

Kleur daarna de goede letters.

Welke letter je moet kleuren, zie je aan het cijfer boven het plaatje.

Welke letters heb je gekleurd?

Welk woord kun je ervan maken?

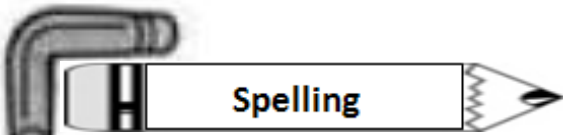
Gebruik alle letters één keer.

2

Maak woorden met de letters **z, p, b, v, d, m, h, k** en de lettercombinaties **sp, kl** en **zw**.

De woorden moeten eindigen op **eer, oor** en **eur**.

3 Maak met deze woorden een zin.

smakelijk _____
 aardig _____
 gevaarlijk _____
 zielig _____

4 Vul in: **eer, oor en eur.**

 park _____
 kamp _____
 prob _____
 verl _____
 verkl _____

Vul in: **eer, oor en eur.**

 versch _____
 trakt _____
 verh _____
 bevr _____
 kant _____

5 Dit zijn allemaal woorden die op **-ig** eindigen.
 Maak de woorden af en schrijf dan het hele woord er nog
 een keer achter.

 zeven _____

 veer _____

 verstan _____

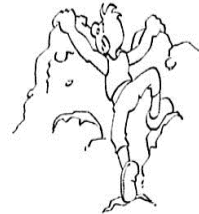
 krach _____

Spelling

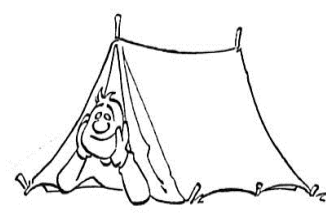
1 Wat doen mensen in de zomervakantie?
Schrijf bij elk plaatje een woord.
Het begin staat er al.

Z

R

V

V

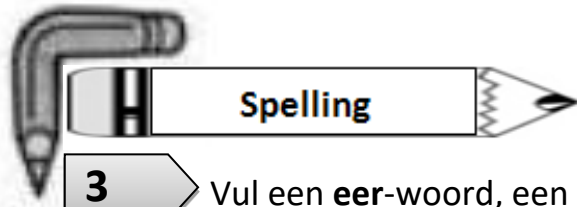
R

A

2 Bedenk bij elk woord een rijmwoord.

kamperen	_____	men	_____	ko	_____
	_____		_____		_____
varen	_____	vertrekken	_____		_____
	_____		_____		_____
vissen	_____	spelen	_____		_____
	_____		_____		_____
zwemmen	_____	n	_____	zor	_____
	_____		_____		_____

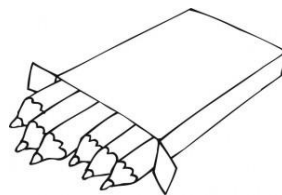

Spelling

3

Vul een **eer**-woord, een **oor**-woord of een **eur**-woord in.
De eerste zin is voorgedaan.

- 1 Je moet niet langer treuren, want ik treur ook niet meer.
- 2 Jullie kamperen met elkaar, maar ik _____ liever alleen.
- 3 Ik heb oorpijn aan één _____ .
- 4 Wie de hele dag blijft zeuren, is een echte _____ piet .
- 5 Als je een gat wilt boren, moet de _____ wel scherp zijn.
- 6 Alle deuren zijn pas geveerd, behalve de voor_____.
- 7 Ik wil kleuren, dus ik pak mijn _____ doos :

4

Bedenk een zin met de volgende woorden:

heerlijk

moeilijk

verdrietig

misselijk

verstandig

5

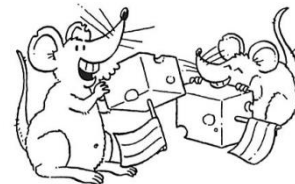
In welk stukje staat **waarmee** het gebeurt?
Kleur die woorden geel.

- 1 Vader repareert het hok met een schroevendraaier.
- 2 Paul veegt het hok schoon met en bezem.
- 3 Lila wast de bak van de hond schoon met een spons.
- 4 Moeder wast de hond met water en zeep.

6

In vier zinnen staat **waarmee** het gebeurt.
Kleur die stukjes geel.

- 1 De olifanten maken geluid met hun slurf.
- 2 De apen gooien de bananen in de lucht.
- 3 De poes likt mijn hand met haar tong.
- 4 De hond loopt in het park.
- 5 De zebra's grazen op het grasveld.
- 6 De leeuw loopt door zijn hok.
- 7 De gorilla's maken de takken kapot met hun handen.
- 8 De muizen knagen gaten in de kaas met hun tanden.

7

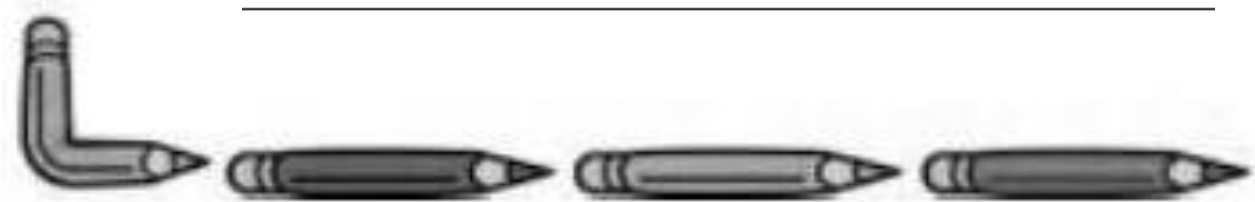
Maak de zinnen af.

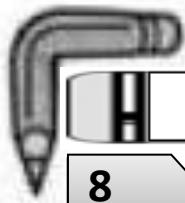
1 _____ met een mes.

2 Met een hamer _____.

3 _____ met een _____.

4 Met een _____.

Leesbegrip
8

Lees.

Eloy woont niet in de stad, maar een eindje daarbuiten.

Hij gaat elke dag op de fiets naar school.

Hij rijdt langs het dierenasiel.

Daar ziet hij honden tegen de hekken opspringen.

5 Iedere zaterdag gaat Eloy naar het asiel.

Dan gaat hij wandelen met een van de honden.

Hij loopt meestal op een rustige weg.

Naast de weg ligt een open terrein.

Daarachter laat hij de hond even los.

10 Het dier snuffelt aan de struiken.

Om elf uur is hij meestal terug in het asiel.

1 Lees regel 1 nog eens. Vul in.

Het woord 'daarbuiten' slaat op _____.

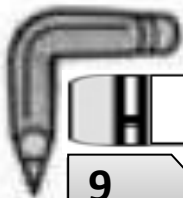
2 Lees regel 4 nog eens. Vul in.

Het woord 'Daar' slaat op _____.

3 Lees regel 9 nog eens. Vul in.

Het woord 'Daarachter' slaat op _____.

Leesbegrip

9

Lees.

Carlos en Anna zijn al de hele ochtend in Parke Arikok.
Ineens zien ze een geit.

Zomaar, vlak naast een grote rots.

Daarachter horen ze wat ritselen.

5 Anna wil graag een prikichi zien.

Die wonen in de bomen.

Carlos kijkt naar een paar struiken.

“Daartussen zie ik wat”, roept Carlos.

Maar Anna ziet niets.

10 Ze lopen nog wat verder.

Dan vinden ze een hol.

“Daarin zitten kabouters”, zegt Anna.

“Nee”, zegt Carlos.

“Hier wonen konijnen”.

1 Lees regel 4 nog eens. Vul in.

Het woord ‘Daarachter’ slaat op _____.

2 Lees regel 8 nog eens. Vul in.

Het woord ‘Daartussen’ slaat op _____.

3 Lees regel 12 nog eens. Vul in.

Het woord ‘Daarin’ slaat op _____.

4 Lees regel 14 nog eens. Vul in.

Het woord ‘Hier’ slaat op _____.

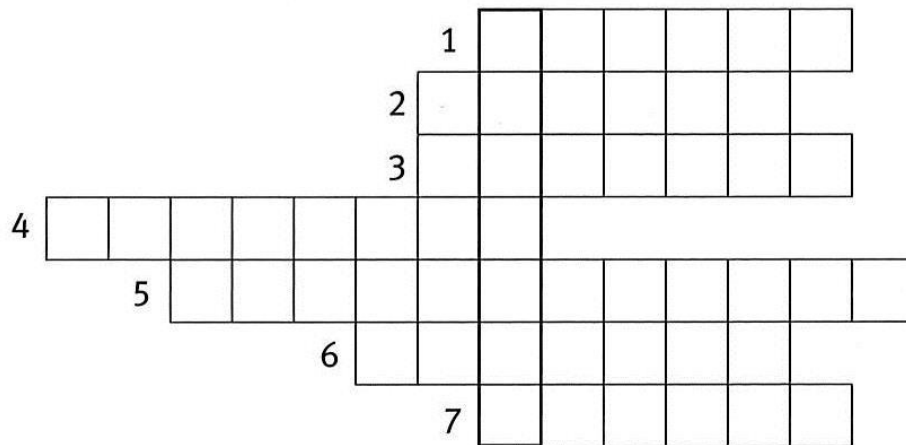

Woordenschat

10 Lees de vragen en vul de goede antwoorden in.

- 1 Wat ben je als je hard werkt en ijverig bent?
- 2 Wat ben je als je niet mee wilt werken en je eigen zin doet?
- 3 Wat heb je als je naar huis terug verlangt?
- 4 Wat leg je aan als je eten verzamelt voor later?
- 5 Wat ben je als je je niet netjes gedraagt?
- 6 Wat ben je als je bedroefd bent en bijna gaat huilen?
- 7 Wat doe je als je stiekem naar iemand kijkt?

Welk woord lees je in de dikke vakjes?

Er staat _____

Taalbeschouwing

11 Kies tussen **her-** en **on-** om een lang woord te maken.

- 1 voorzichtig _____
- 2 geduldig _____
- 3 drukken _____
- 4 beleefd _____
- 5 gebruiken _____
- 6 kauwen _____
- 7 gelukkig _____

Vul woorden in uit het hok.

12

onzichtbaar ongezellig onhandig

- 1 In het asiel waren hokken met tralies ervoor.

 Dat was erg _____ voor de dieren.

- 2 Vogels hebben geen armen en handen, maar vleugels.

 Is dat niet erg _____ ?

- 3 Een vos veegt zijn sporen soms uit met zijn staart.

 Daardoor worden de sporen _____ .

13

Kies uit het hok en vul in.

als een mager varken	zo mak als een lammetje
als kat en hond	als haringen in een ton

- 1 De bus zat helemaal vol. Er kon niemand meer bij.

De mensen zaten _____.

- 2 De meneer heeft die brutale jongen strafwerk gegeven.
Nu heeft hij geen praatjes meer.

Hij is nu _____.

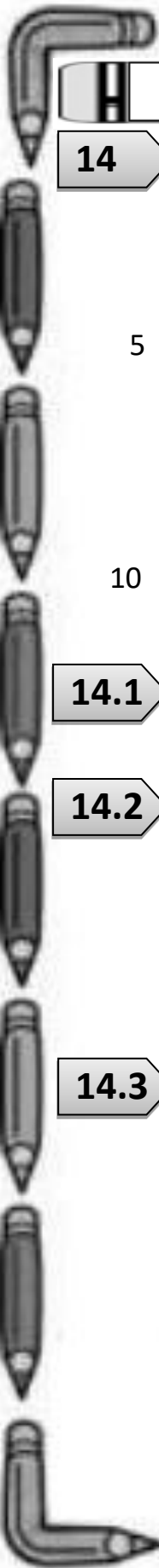
- 3 Dat meisje stelt zich vreselijk aan.
Ze stond onder de douche. En het water werd een beetje koud.

Ze begon te schreeuwen _____.

- 4 Die man en vrouw hebben erg vaak ruzie.
Ze kunnen helemaal niet goed met elkaar opschieten.

_____.

Leesbegrip

14

Konijnen

Konijnen zijn knaagdieren.
Net als bijvoorbeeld muizen, ratten en hamsters.
Knaagdieren hebben lange boventanden.
Wilde konijnen eten vooral blaadjes en wortels van planten.
5 Ook grassprietten eten ze graag.

10 Een konijn heeft veel vijanden.
Boa's en ook roofvogels, zoals de warawara,
kinikini en de shoco.
Een konijn kan zich alleen verdedigen door
zich te verstoppen of te vluchten.

14.1

Hoeveel alinea's heeft deze tekst?
Schrijf het antwoord in het hokje.

14.2

Waar gaat elke alinea over?
Trek lijntjes naar het goede antwoord.

Alinea 1	Vijanden
Alinea 2	Soorten knaagdieren
Alinea 3	Voedsel

14.3

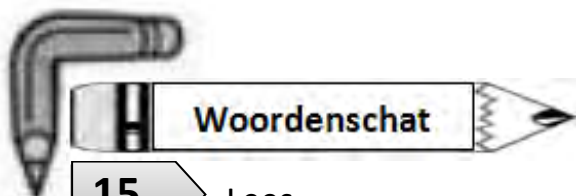
Lees de zinnestjes.
Als ze in de tekst hadden gestaan, bij welke alinea zouden ze
dan horen? Schrijf dat erachter.
Kies uit: alinea 1 - alinea 2 - alinea 3

Ook de mens is een vijand van het konijn. _____

De boventanden groeien heel snel. _____

Konijnen lusten ook graag jonge plantjes. _____

15

Lees.

Een uitdrukking is een vast groepje woorden met een speciale betekenis. Vaak komt er een dier in voor.

Bijvoorbeeld:

- zo koppig als een ezel
- zo trots als een pauw

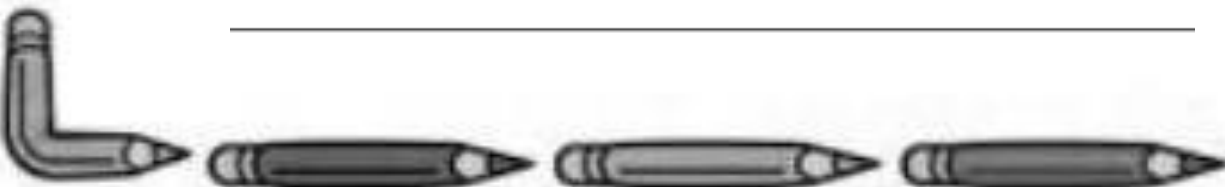

Bedenk nog meer van dit soort uitdrukkingen.

In elke uitdrukking moet een dier voorkomen.

Schrijf de uitdrukkingen hieronder op.

- _____
- 1 zo _____ als _____
- _____
- 2 zo _____ als _____
- _____
- 3 zo _____ als _____
- _____
- 4 zo _____ als _____
- _____
- 5 zo _____ als _____
- _____
- 6 zo _____ als _____
- _____
- 7 zo _____ als _____
- _____
- 8 zo _____ als _____
- _____
- 9 zo _____ als _____
- _____
- 10 zo _____ als _____
- _____

Woordenschat

16 Vul het goede woord in. Kies uit: **ijverig** en **bedroefd**.

- 1 John doet erg zijn best bij het rekenen. John is _____.
- 2 Sem is zijn mooiste knikker kwijt. Sem is _____.
- 3 De oma van Julia is erg ziek. Julia is _____.
- 4 Jesse is hard aan het werk. Jesse is _____.
- 5 Het konijn van Laura is doodgegaan. Laura is _____.

17 Welk woord betekent hetzelfde?
Schrijf het erachter.
Kies uit het hok.

loeren vlijtig bedroefd

- 1 verdrietig _____
- 2 stiekem kijken _____
- 3 treurig _____
- 4 ijverig _____
- 5 triest _____

Woordenschat**18**

Loeren is naar iemand kijken zonder dat de ander het weet.
Loer eens stiekem naar iemand uit jouw klas, of naar je
juffrouw of meneer.

Let op: hij of zij mag niet zien dat je kijkt.

Wat zie je? Loopt de ander door de klas?

Zit hij of zij te werken? Of kijkt hij of zij naar buiten?

Schrijf op wat de ander doet.

